

**Nord-Aurdal kommune
Utvalgssak**

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.	Saksbehandler
Kommunestyret	18.02.2016	002/16	OVERJO

Forslag til nytt inntektssystem for kommunene. Høringsuttalelse**Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):**

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
3	I	17.12.2015	Det kongelige kommunal- og moderniseringsdepartement	Høring - Forslag til nytt inntektssystem for kommunene

Bakgrunn for saken:

Kommunestyret inviteres i denne saken til å avgi uttale til Regjeringens forslag til nytt inntektssystem for kommunene.

Saksopplysninger:**Innledning**

Kommunal- og regionaldepartementet har sendt på høring forslag til nytt inntektssystem med høringsfristen 1. mars. Departementet legger opp til å presentere det nye inntektssystemet i kommuneproposisjonen 2017 som offentliggjøres 11. mai 2016.

Kort om dagens inntektssystem

Kommunene produserer viktige, grunnleggende velferdstjenester. De forvalter en betydelig del av de økonomiske ressursene i norsk økonomi. Det er viktig at midlene fordeles og

forvaltes slik at de gir mest mulig velferd. Det er videre et overordnet mål med inntektssystemet å utjevne inntektene slik at alle kommuner skal ha forutsetning for å gi et likeverdig tjenestetilbud.

Inntektssystemet regulerer kommunenes frie inntekter som består av rammetilskudd, inntektsutjevning og skatteinntekter. Innbyggertilskuddet utgjør størstedelen av rammetilskuddet og er fordelt med et likt beløp pr innbygger til alle kommuner. Innbyggertilskuddet blir deretter omfordelt etter:

- Utgiftsutjevningen, basert på kostnadsnøkler
- Korreksjonsordningen for elever i statlige og private skoler
- Inntektsgarantiordningen

Det skjer en vesentlig inntektsutjevning mellom kommuner der skatteinntekter omfordeles fra skattesterke til –svake kommuner.

Inntektssystemet har i dag fem regionalpolitiske tilskudd. Skjønnstilskuddet i inntektssystemet blir bruk for å kompensere for spesielle lokale forhold som ikke fanges opp i inntektssystemet for øvrig.

Forslag til endring av inntektssystemet

Regjeringen foreslår

- nye kostnadsnøkler for kommunene
- en ny modell der det skilles mellom frivillige og ufrivillige smådriftsulemper
- endringer i de regionalpolitiske tilskuddene

I tillegg gir den en oppsummering av skatteelementet i inntektssystemet, uten å fremme konkrete forslag til endringer.

Nedenfor omtales hvert av disse områdene kort.

Utgiftsutjevningen

Utgiftsutjevningen i dagens inntektssystem

Norske kommuner er svært ulike i størrelse, geografi og befolkningssammensetning. Dette påvirker både behovet for tjenester og kostnadene ved å tilby disse. Målet med utgiftsutjevningen er å sette kommunene i stand til å gi innbyggerne likeverdige og gode tjenester.

I dag inngår sektorene grunnskole, barnehage, pleie og omsorg, helsetjenester, barnevern, sosialhjelp samt administrasjon, landbruk og miljø i utgiftsutjevningen.

Departementets forslag

Det foreslås ingen endring i hvilke sektorer som omfattes av utgiftsutjevningen.

Departementet har utført analyser av variasjonene i kommunens utgifter på alle sektorene som inngår i utgiftsutjevningen, og foreslår endringer i alle delkostnadsnøkklene. Det foreslås videre en endring av vekten av de ulike sektorene i samsvar med endringer i deres relative andel av kommunenes samlede utgifter.

På barnehageområdet presenteres to alternativer til delkostnadsnøkkel. Anbefalingen i høringsnotatet er å videreføre kriteriene i dagens kostnadsnøkkel (barn 2-5 år, utdannings-

kriteriet og barn 1 år uten kontantøtte). Men det er også skissert en alternativ modell med 2 kriterier, barn 1 – 5 år og antall heltidsansatte 20 – 44 år. Departementet viser til at den alternative modellen har noe lavere forklaringskraft.

Virkninger av foreslåtte endringer

KS har gjort beregninger av virkningene på kommunenivå av endringen i kostnadsnøkler. For kommunene i Valdres viser beregningene følgende endringer:

Kommune	Samlet utslag av endringer i utgiftsutjevningen	
	Kr pr innb.	1000 kr
Nord-Aurdal	534	3 456
Sør-Aurdal	- 689	- 2 120
Etnedal	624	823
Vestre Slidre	909	1 968
Øystre Slidre	108	345
Vang	247	408

Beregnete utslag er uten gradering av basiskriteriet basert på strukturkriteriet (jfr. beskrivelse av denne endringen nedenfor).

KS har beregnet virkninger på kommunenivå av de to delkostnadsnøklerne på barnehage. For Nord-Aurdal viser beregningene at den foreslåtte barnehagenøkkelen gir økt rammetilskudd med 2 mill. kr i forhold til dagens nøkkel, mens det å bruke den alternative nøkkelen øker rammetilskuddet med ytterligere 2 mill. kr.

Smådriftsulemper – nytt strukturkriterium

Basiskriteriet som del av utgiftsutjevningen i dagens inntektssystem

Gjennom utgiftsutjevningen i inntektssystemet kompenseres kommuner fullt ut for ufrivillige kostnadsforskjeller i tjenesteproduksjonen. Dette gjelder også for smådriftsulemper. Disse kompenseres gjennom basistilskuddet som for 2016 er et like stort tilskudd på 13,2 mill. kr pr kommune.

Begrunnelsen for å gi full kompensasjon for smådriftsulemper er å sette små kommuner i stand til å gi et likeverdig tjenestetilbud til sine innbyggere. Hittil har man betraktet det å være liten som en ufrivillig kostnad for kommunen.

I tillegg gis et ekstra tilskudd til små kommuner (under 3 200 innbyggere) gjennom småkommunetilskuddet, begrunnet i regionalpolitiske hensyn. Småkommunetilskuddet omtales under regionalpolitiske tilskudd.

Departementets forslag

Regjeringen mener at etter kommunereformprosessen er kommunestørrelse i mange tilfeller en frivillig kostnadsulempe. Departementet sonderer i forslaget mellom smådriftsulemper på kommunenivå (som skyldes få innbyggere) og på tjenestenivå (tjenesteproduksjon i små enheter grunnet spredt bosettingsmønster). Det mener smådriftsulemper på kommunenivå i hovedsak er frivillige, mens smådriftsulemper på tjenestenivå kan ses på som ufrivillige.

Regjeringen mener full kompensasjon for smådriftsulemper svekker insentivene til kommunesammenslutninger.

Departementet foreslår å gradere basiskriteriet i kostnadsnøkkelen for å kompensere for ufrivillige smådriftsulemper, men ikke kompensere for frivillige smådriftsulemper.

Departementet har valgt å bruke avstand, hvor langt kommunens innbyggere i gjennomsnitt må reise for å nå 5 000 innbyggere, som kriterium. Dette gjøres ved å innføre et strukturkriterium. Dette er et mål på bosettingen i kommunen og områdene rundt, og sier noe om avstander og hvor spredt bosettingen er i regionen. Strukturkriteriet beskriver gjennomsnittlig reiseavstand for innbyggerne i en kommune for å nå 5 000 innbyggere. Viss strukturkriteriet viser lange reiseavstander, kan det være en indikasjon på at avstanden til nabokommunene kan være et hinder for at kommunene slår seg sammen.

Departementet foreslår å sette en grenseverdi for strukturkriteriet. Kommuner med høyere verdi på strukturkriteriet enn grenseverdien (lengre reiseavstander), vil få fullt basistilskudd. Kommuner med lavere verdi, får en andel av basistilskuddet lik andelen kommunens basiskriterium utgjør av grenseverdien. Departementet illustrerer i høringsnotatet tre ulike grenseverdier, 25,4 km, 16,5 km og 13,3 km.

Med en grenseverdi på 25,4 km vil kommuner med strukturkriterium på 25,4 eller høyere få fullt basistilskudd mens en kommune med strukturkriterium på 12,7 (50% av 25,4) vil få halvt basistilskudd. Nord-Aurdal kommune har strukturkriterium på 8,2 og vil følgelig få 32% av fullt basistilskudd med denne grenseverdien ($8,2 / 25,4 = 0,32$).

Fordi basistilskuddet er en del av utgiftsutjevningen vil reduksjonen i sum basistilskudd tilbakeføres i form av et høyere tilskudd pr innbygger til alle kommuner.

Virkninger av foreslåtte endringer

Tabellen nedenfor viser strukturkriteriet for kommunene i Valdres slik de framkommer i høringsnotatet. Tabellen viser videre de beregningene KS har gjort av kommunevise utslag av forslaget, for de samme kommunene.

Kommune	Strukturkriterium	Endret rammetilskudd					
		Grenseverdi 25,4 km		Grenseverdi 16,5 km		Grenseverdi 13,3 km	
		Kr pr innb.	1000 kr	Kr pr innb.	1000 kr	Kr pr innb.	1000 kr
Nord-Aurdal	21,7	- 948	- 6 131	- 704	- 4 554	- 503	- 3 252
Sør-Aurdal	20,1	- 127	- 394	396	1 226	333	1 029
Etnedal	8,2	- 1 592	- 2 232	396	555	333	467
Vestre Slidre	13,6	- 2 499	- 5 449	- 759	- 1 654	333	725
Øystre Slidre	15,5	- 1 196	- 3 827	126	402	333	1 064
Vang	25,6	538	871	396	641	333	539

Beregningene viser endringer i rammetilskudd, endringene kommer i tillegg til endringer som følge av endringer i kostnadsnøkklene (jfr. omtalen ovenfor). Beregningen viser netto effekter sammenlignet med i dag (sum av trekk for kommuner med basiskriterium lavere enn 1 og tilbakeføring til alle kommuner av redusert samlet basistilskudd fordelt med likt beløp pr innbygger).

Med en grenseverdi på 25,4 km vil 108 norske kommuner få fullt basistilskudd. I Oppland vil det gjelde de to kommunene Vang og Lesja, i Hedmark 4 kommuner.

Forslaget gir store omfordelinger mellom kommuner. Alle kommuner mellom 10 000 og 20 000 innbyggere taper på forslaget mens de største kommunene kommer best ut.

Regionalpolitiske tilskudd

Regionalpolitiske tilskudd i dagens inntektssystem

Det er i dag fem regionalpolitiske tilskudd: distriktstilskudd Sør-Norge, Nord-Norge- og Namdalstilskudd, småkommunetilskudd, vekstilskudd og storbytilskudd. Her omtales distriktstilskuddet og småkommunetilskuddet fordi det er disse som er relevante for Nord-Aurdal kommune.

Kommuner i Sør-Norge som har distriktsutfordringer (målt ved distriktsindeksen), kan motta distriktstilskudd Sør-Norge. Dette gis dels som et beløp pr kommune og dels som et beløp pr innbygger. Tilskuddet differensieres etter hvor store distriktsutfordringene er; kommuner med store utfordringer (distriktsindeks 35 eller lavere) får høyeste tilskudd, tilskuddet trappes ned med lavere utfordringer og gis ikke til kommuner der disse utfordringene er lave (distriktsindeks høyere enn 46). Kommuner med skatteinntekt pr innbygger på 120 % av landsgjennomsnittet eller mer, får ikke dette tilskuddet.

Distriktsindeksen er et uttrykk for hvor store distriktsutfordringer en kommune eller region har. Indeksen er knyttet til geografi, demografi, arbeidsmarked og levekår. Lav indeks indikerer store distriktsutfordringer.

Kommuner med færre enn 3 200 innbyggere får småkommunetilskudd. Det gis med et fast beløp pr kommune og er i Sør-Norge 5,475 mill. kr (2016). I Sør-Norge får disse kommunene ikke distriktstilskudd, mens kommuner i Nord-Norge kan få både småkommunetilskudd og Nord-Norge- og Namdalstilskudd.

I dagens inntektssystem er smådriftsulemper fullt ut kompensert gjennom utgiftsutjevningen. Småkommunetilskuddet kommer i tillegg til denne kompensasjonen og skal gi små kommuner en anledning til å ha et høyere tjenestetilbud og til å motvirke distriktsmessige utfordringer i lokalsamfunnet.

Departementets forslag

Departementet foreslår å slå sammen de tre regionalpolitiske tilskuddene til to, ett for Nord-Norge og ett for Sør-Norge. Småkommunetilskuddet foreslås videreført innenfor hver av disse to tilskuddene, som et eget småkommunetillegg.

Det foreslås å knytte småkommunetillegget tettere opp til distriktspolitikken gjennom å differensiere tillegget med distriktsindeksen.

Departementet peker på at tilskudd som gis helt eller delvis med et fast beløp pr kommune gir mellomstore og store kommuner dårligere forutsetninger for å gi gode tjenestetilbud enn små kommuner. Videre at dette gir dårligere økonomiske insentiv for kommunesammenslutninger. Departementet foreslår derfor at regionalpolitiske tilskudd i større grad bør fordeles pr innbygger.

I tillegg vurderes en alternativ modell der småkommunetilskuddet differensieres etter strukturkriteriet (omtalt ovenfor). Dette vil medføre at kommuner i relativt tettbygde strøk vil kunne få redusert småkommunetilskudd, mens kommuner i mer spredtbygde områder i større grad vil skjermes.

Departementet foreslår ikke endringer i veksttilskuddet eller storbytilskuddet.

Oppsummert er forslagene til endringer i regionalpolitiske tilskudd (utenom Nord-Norge):

1. Distriktstilskudd Sør-Norge og småkommunetilskuddet i sør slås sammen til et nytt Sør-Norgetilskudd.
2. Småkommunetilskuddet videreføres som et eget småkommunetillegg innenfor Sør-Norgetilskuddet.
3. Satsene på småkommunetillegget differensieres etter kommunenes distriktsindeks, slik at tilskuddet graderes på samme måte som satsene i dagens Distriktstilskudd Sør-Norge.
4. Tilskuddene justeres slik at de i større grad fordeles pr innbygger (i mindre grad med ett beløp pr kommune).

Forslag til satser for de nye tilskuddene vil bli lagt fram i kommuneproposisjonen for 2017. Samlet bevilgning for tilskuddene fastsettes i de årlige budsjettprosessene.

Virkninger av foreslåtte endringer

Fordi departementet ikke har foreslått satser for de nye tilskuddene, er det ikke mulig å beregne eksakte virkninger på kommunenivå.

KS har laget et eksempel på omlegging av distriktstilskudd Sør-Norge der sats pr kommune halveres og det frigjorte beløpet refordelles pr innbygger. Samlet ramme for distriktstilskuddet blir da uendret. For Nord-Aurdal kommune gir det tilnærmet uendret distriktstilskudd (lavere fast beløp kompenseres av høyere sats pr innbygger). Eksempelet viser at utslagene for kommunene i Oppland og Hedmark er små (under 1 mill. kr) med unntak av for Kongsvinger som får en økning på 2 mill. kr.

Forslaget om å differensiere småkommunetillegget etter distriktsindeksen får trolig små utslag i Oppland. Med unntak av Øystre Slidre har alle små kommuner i fylket distriktsindeks lavere enn 35, noe som indikerer at disse kommer i gruppen med høyest småkommunetillegg. KS har laget tre eksempler på mulige utforminger av småkommunetillegget for å illustrere mulige virkninger. For de 5 andre kommunene i Valdres viser disse moderate utslag (endringer på mindre enn 1,4 mill. kr).

45 småkommuner har en distriktsindeks på 36 eller høyere, disse vil trolig få vesentlig lavere småkommunetillegg enn i dag. 22 småkommuner har indeks over 47 og vil trolig miste småkommunetillegget.

Skatt

Høringsnotatet gir en oversikt over skatteelementet i dagens inntektssystem. Departementet legger ikke fram forslag til endringer.

Departementet peker på at ett av prinsippene for finansiering av kommunesektoren er hensynet til lokalt selvstyre. Dette tilsier at kommunene bør ha økonomisk selvstendighet og beholde en andel av verdier som skapes i eget lokalsamfunn. Et annet prinsipp er at kom-

munene skal kunne gi likeverdige tilbud til sine innbyggere, noe som tilsier at det ikke bør være for store forskjeller i inntektene mellom kommuner. I skatteelementet i inntektssystemet avveies disse to hensynene. Fordelingen mellom kommunene påvirkes av hvilke skatter kommunen får beholde en andel av, hvor stor del skatt utgjør av de samlede inntektene og i hvor stor grad skatteinntektene utjevnes mellom kommunene.

Skatteandelen er i dag 40 %. I inntektsutjevningen foretas en symmetrisk utjevning der kommuner med skatteinntekt under landsgjennomsnittet kompenseres for 60 % av forskjellen mellom egen skatteinntekt og landsnittet. I tillegg blir kommuner med under 90 % av landsnittet kompensert for ytterligere 35 % av forskjellen mellom egen skatteinntekt og 90 % av snittet.

Fra og med 2017 vil kommunene bli tilført en andel av selskapsskatten. Tilbakeføringen vil skje etter en ny modell der bare kommuner med vekst i lønnssummen i private foretak vil motta en andel av den nye selskapsskatten. Denne vil inngå i skatteutjevningen.

KS sitt syn på forslaget

I utarbeidelsen av denne saken har en sett hen til notat datert 14. januar 2016 fra administrasjonen i KS sentralt og vurderinger gjort av en arbeidsgruppe oppnevnt av rådmannsutvalgene i Hedmark og Oppland. P.t. (01.02.2016) har ikke KS eller KS Hedmark og Oppland avgitt høringsuttale.

Vurdering:

Utgiftsutjevningen

Rådmannens vurdering er at departementets forslag til nye kostnadsnøkler hovedsakelig er en ren oppdatering av de kostnadsnøklerne som gjelder i dag og har ingen vesentlige merknader til de foreslåtte endringene.

Rådmannen viser til at KS-administrasjon har pekt på at vektingen av delkostnadsnøklerne bør oppdateres årlig, slik at man tar hensyn til utgiftsveksten i de ulike sektorene er forskjellig. Rådmannen støtter denne vurderingen.

Rådmannen vil legge vekt på at den foreslåtte delkostnadsnøkkelen for barnehage har størst forklaringskraft, mens den alternative nøkkelen vil slå positivt ut økonomisk for Nord-Aurdal kommune.

Smådriftsulemper – nytt strukturkriterium

Forslaget gir store omfordelinger mellom kommuner. KS sine beregninger viser at alle kommuner mellom 10 000 og 20 000 innbyggere taper på forslaget (med en grenseverdi på 25,4 km). Det er kommuner over 20 – 25 000 innbyggere og kommuner under 3 000 innbyggere som tjener på forslaget. Det kan derfor stilles spørsmål ved hvor godt endringen treffer i forhold til å gi et inntektssystem som er mer nøytralt i forhold til kommunesammenslåinger.

Rådmannens vurdering er at det bør arbeides mer med denne endringen og at departementet bør se på alternative modeller.

Innfasing av nytt strukturkriterium

Kommuner, som vil slå seg sammen, og som følger hovedløpet for kommunereformen, slås i utgangspunktet sammen fra 1. januar 2020. Det nye inntektssystemet er foreslått å tre i kraft fra 2017. En differensiering mellom frivillige og ufrivillige smådriftsulemper bør først fases inn i 2020, når kommunereformen er gjennomført.

Regionalpolitiske tilskudd

Rådmannen tar utgangspunkt i at Nord-Aurdal kommune lenge har ment at det ville tjent lokalsamfunnet at kommunen ble en del av en større kommune i Valdres, primært én kommune som omfattet hele regionen. På denne bakgrunn støttes regjeringens forslag om å gjøre de regionalpolitiske tilskuddene mer nøytrale i forhold til kommunesammenslutninger. En omlegging av distriktstilskudd Sør-Norge og småkommunetilskuddet der midlene i større grad gis pr innbygger er derfor positivt.

Fordi småkommunetilskuddet i dag er regionalpolitisk begrunnet, og gir små kommuner inntekter ut over det som skal til for å kompensere for smådriftsulemper, mener rådmannen det er riktig å knytte dette til regionalpolitiske utfordringer ved å differensiere det etter distriktsindeksen.

Skatt

Rådmannen vil peke på at kommunenes oppdrag er å gi gode tjenester til innbyggerne og å skape positiv utvikling i lokalsamfunnet. Han mener derfor det ikke er nødvendig med sterke økonomiske insentiv i inntektssystemet for at kommunene skal fremme næringsutvikling og økt verdiskapning.

For kommunene i Hedmark og Oppland er nivået på inntektsutjevningen avgjørende for å kunne opprettholde et likeverdig tjenestetilbud.

I følge KS vil en reduksjon i den symmetriske skatteutjevningen medføre at nærmere 90 % av landets kommuner vil få reduserte inntekter. Redusert skatteutjevning og økt skatteandel vil gjøre distriktkommuner, herunder kommunene i Valdres, dårligere i stand til å gi sine innbyggere et likeverdig tjenestetilbud og redusert mulighet til å øke verdiskapningen i lokalsamfunnet.

Kommunal selskapsskatt er konjunkturfølsom og mer uforutsigbar i budsjettåret. Det gir skjevere inntektsfordeling mellom kommunene. Det er videre vanskelig for kommunene å få tak i grunnlaget for selskapsskatten.

Forslag til vedtak:

Kommunestyret i Nord-Aurdal kommune vedtar slik uttale til forslaget til nytt inntektssystem:

I. Utgiftsutjevningen

1. Nord-Aurdal kommune støtter forslaget til nye kostnadsnøkler, disse er i hovedsak en oppdatering av gjeldende nøkler.
2. Kommunen anbefaler at vekten mellom delkostnadsnøkler oppdateres årlig, slik at den reflekterer ulik utgiftsvekst i de ulike sektorer.
3. Kommunen støtter bruk av den alternative delkostnadsnøkkel for barnehage.

4. Kommunen forutsetter at innslagspunktet for ordningen for ressurskrevende tjenester nedjusteres tilsvarende, når den reviderte kostnadsnøkkelen for pleie og omsorg legger mindre vekt på kriteriet antall innbyggere over 16 år med psykisk utviklingshemming.

II. Smådriftsulemper – nytt strukturkriterium

1. Nord-Aurdal kommune ønsker å være del av en større kommune i Valdres, noe som er nedfelt i kommunens samfunnsdel fra 2010. På denne bakgrunn støtter kommunen en omlegging av inntektssystemet slik at dette blir mer nøytralt i forhold til kommunesammenslutninger.
2. Kommunen stiller seg positiv til målet om at et nytt strukturkriterium skal skille mellom frivillige og ufrivillige smådriftsulemper. Dette vil være i tråd med at utgiftsutjevningen skal kompensere for objektive forhold som kommunen ikke kan påvirke.
3. Kommunen stiller seg spørrende til om Regjeringens forslag understøtter målet. KS sine beregninger av utslag på kommunenivå viser at i Valdres er det Nord-Aurdal kommune, med regionsenteret og 6 466 innbyggere, som får størst reduksjon i inntektene. Kommunen ber derfor departementet arbeide mer med denne endringen og se på alternative modeller.
4. Kommunen viser til at både hvor mange personer det skal måles reiselengde til og valg av grenseverdi for reiselengde i stor grad er basert på skjønn. En slik omfordeling skiller seg derfor fra utgiftsutjevningen som en faglig, økonomisk omfordeling basert på objektive kriterier og analyser av forskjeller i utgifter mellom landets kommuner. Kommunen mener strukturkriteriet derfor bør holdes utenfor kostnadsnøkkelen.
5. En differensiering mellom frivillige og ufrivillige smådriftsulemper bør først fases inn i inntektssystemet fra 2020, når kommuner som følger hovedløpet i kommunereformen er slått sammen.

III. Regionalpolitiske tilskudd

1. Nord-Aurdal kommune stiller seg positiv til at de regionalpolitiske ordningene gjøres mer nøytrale i forhold til kommunesammenslåing ved at tilskuddene i større grad gis pr innbygger og i mindre grad som et tilskudd pr kommune.
2. Kommunen er positiv til at småkommunetilskuddet som del av Distriktstilskudd Sør-Norge differensieres etter distriktsindeksen, virkemiddelet understøtter da i større grad regionalpolitiske mål og blir i mindre grad en (ekstra) kompensasjon for at kommunen er liten.
3. Nord-Aurdal kommune mener de regionalpolitiske tilskuddene er viktige. De bidrar til at distriktskommunene kan motvirke negative effekter av distriktsutfordringene. Kommunen ber derfor om at de samlede bevilgningene til Sør-Norgetilskuddet minst blir på nivå med dagens bevilgning til distriktstilskudd Sør-Norge og småkommunetilskuddet i Sør-Norge.

IV. Skatteelementet i inntektssystemet

1. Nord-Aurdal kommune vil advare mot å øke skatteandelen og redusere graden av inntektsutjevning, det vil gjøre at skattesvake kommuner i mindre grad er i stand til å tilby det samme tjenestetilbudet som øvrige kommuner.
2. Kommunen vil understreke at kommunens oppdrag er å skape positiv utvikling i lokalsamfunnet, til nytte for innbyggere, næringsliv og gjester. Nord-Aurdal

kommune ser derfor ikke det behovet for å lage økonomiske insentiv i inntektssystemet for dette, som Regjeringen framholder når den foreslår tilbakeføring av deler av selskapsskatten, økt skatteandel og redusert inntektsutjevning.

18.02.2016 Kommunestyret

Rådmannen redegjorde for saken.

Votering: Rådmannens forslag vedtatt enstemmig.

KS-002/16 Vedtak, enstemmig (25 stemmer):

Kommunestyret i Nord-Aurdal kommune vedtar slik uttale til forslaget til nytt inntektssystem:

I. Utgiftsutjevningen

1. Nord-Aurdal kommune støtter forslaget til nye kostnadsnøkler, disse er i hovedsak en oppdatering av gjeldende nøkler.
2. Kommunen anbefaler at vektingen mellom delkostnadsnøkler oppdateres årlig, slik at den reflekterer ulik utgiftsvekst i de ulike sektorer.
3. Kommunen støtter bruk av den alternative delkostnadsnøkkelen for barnehage.
4. Kommunen forutsetter at innslagspunktet for ordningen for ressurskrevende tjenester nedjusteres tilsvarende, når den reviderte kostnadsnøkkelen for pleie og omsorg legger mindre vekt på kriteriet antall innbyggere over 16 år med psykisk utviklingshemming.

II. Smådriftsulemper – nytt strukturkriterium

1. Nord-Aurdal kommune ønsker å være del av en større kommune i Valdres, noe som er nedfelt i kommunens samfunnsdel fra 2010. På denne bakgrunn støtter kommunen en omlegging av inntektssystemet slik at dette blir mer nøytralt i forhold til kommunesammenslutninger.
2. Kommunen stiller seg positiv til målet om at et nytt strukturkriterium skal skille mellom frivillige og ufrivillige smådriftsulemper. Dette vil være i tråd med at utgiftsutjevningen skal kompensere for objektive forhold som kommunen ikke kan påvirke.
3. Kommunen stiller seg spørrende til om Regjeringens forslag understøtter målet. KS sine beregninger av utslag på kommunenivå viser at i Valdres er det Nord-Aurdal kommune, med regionsenteret og 6 466 innbyggere, som får størst reduksjon i inntektene. Kommunen ber derfor departementet arbeide mer med denne endringen og se på alternative modeller.
4. Kommunen viser til at både hvor mange personer det skal måles reiselengde til og valg av grenseverdi for reiselengde i stor grad er basert på skjønn. En slik omfordeling skiller seg derfor fra utgiftsutjevningen som en faglig, økonomisk omfordeling basert på objektive kriterier og analyser av forskjeller i utgifter mellom landets kommuner. Kommunen mener strukturkriteriet derfor bør holdes utenfor kostnadsnøkkelen.
5. En differensiering mellom frivillige og ufrivillige smådriftsulemper bør først fases inn i inntektssystemet fra 2020, når kommuner som følger hovedløpet i kommunereformen er slått sammen.

III. Regionalpolitiske tilskudd

1. Nord-Aurdal kommune stiller seg positiv til at de regionalpolitiske ordningene gjøres mer nøytrale i forhold til kommunesammenslåing ved at tilskuddene i større grad gis pr innbygger og i mindre grad som et tilskudd pr kommune.
2. Kommunen er positiv til at småkommunetilskuddet som del av Distriktstilskudd Sør-Norge differensieres etter distriktsindeksen, virkemiddelet understøtter da i større grad regionalpolitiske mål og blir i mindre grad en (ekstra) kompensasjon for at kommunen er liten.
3. Nord-Aurdal kommune mener de regionalpolitiske tilskuddene er viktige. De bidrar til at distriktskommunene kan motvirke negative effekter av distriktsutfordringene. Kommunen ber derfor om at de samlede bevilgningene til Sør-Norgetilskuddet minst blir på nivå med dagens bevilgning til distriktstilskudd Sør-Norge og småkommunetilskuddet i Sør-Norge.

IV. Skatteelementet i inntektssystemet

1. Nord-Aurdal kommune vil advare mot å øke skatteandelen og redusere graden av inntektsutjevning, det vil gjøre at skattesvake kommuner i mindre grad er i stand til å tilby det samme tjenestetilbudet som øvrige kommuner.
2. Kommunen vil understreke at kommunens oppdrag er å skape positiv utvikling i lokalsamfunnet, til nytte for innbyggere, næringsliv og gjester. Nord-Aurdal kommune ser derfor ikke det behovet for å lage økonomiske insentiv i inntektssystemet for dette, som Regjeringen framholder når den foreslår tilbakeføring av deler av selskapsskatten, økt skatteandel og redusert inntektsutjevning.